

Kommunfullmäktige

Dnr KS-2018-660

§ 116. Svar på motion från Åsa Lindstrand (-) om att anställa en stadsarkitekt

Beslut

Kommunfullmäktige beslutar att avslå motionen i sin helhet med hänvisning till yttrande från bygg- och miljönämnden. (Bilaga 4)

Reservationer

Sabina Stål (KD), Lena Hagman (KD), Madelene Alpsjö (KD), Lars O Holmgren (BoA), Jan-Olof Ahlinder (BoA), Fredrik Jansson (BoA), Julia Carlström (L) och Irmeli Bellander (L) reserverar sig mot beslutet.

Ärendebeskrivning

Åsa Lindstrand (-) yrkar i motion daterad 2018-09-20 att Östhammars kommun anställer en utbildad stadsarkitekt för att tillgodose kommunens karaktär och kulturhistoria.

Beslutsunderlag

- Motion
- Yttrande från bygg- och miljönämnden 2019-08-28, § 118

Ärendets behandling

Motionen väcktes på fullmäktiges sammanträde 2018-09-25, § 91 och remitterades till kommunstyrelsen för beredning. Yttrande från bygg- och miljönämnden har begärts. Nämnden bereder sitt yttrande inför kommunstyrelsens sammanträde. Kommunstyrelsens arbetsutskott har fått ta del av bygg- och miljönämndens arbetsutskotts förslag till yttrande.

Dagens sammanträde

Yrkanden

Lars O Holmgren (BoA) och Irmeli Bellander (L) yrkar bifall till motionen men med tillägget att stadsarkitekten skall vara en del av ledningsstaben, d.v.s. ej anställd av BMN. Detta för att tydliggöra att det här är snarast en strategisk funktion, som även ska vara överställd alla kommunens verksamheter, för att därigenom betona vikten av att kommunen i framtiden mer konsekvent utvecklar och bevarar våra känsliga stadsmiljöer, sett i ett helhetsperspektiv.

Inger Abrahamsson (C) yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag.

Kommunfullmäktige

Propositionsordning

Ordförande ställer proposition på Inger Abrahamssons (C) bifallsyrkande till kommunstyrelsens förslag mot Lars O Holmgrens (BoA) och Irmeli Bellanders (L) yrkande om bifall till motionen med tillägg och finner att kommunfullmäktige beslutar att bifalla kommunstyrelsens förslag.

Beslutet skickas till

- Åsa Lindstrand (-)
- Webbredaktör, publicering på webbplats under motioner

Östhammar den 20 september 2018

Motion om att anställa en stadsarkitekt

En stadsarkitekt vet bl.a. vilka byggnader och detaljer som passar i olika miljöer (formgivning, harmoni och estetik) och hur arkitektur påverkar människor.

Med genomtänkt planering kan vi arbeta för en ansvarsfull användning av jordens resurser och skapa nya system för hållbar produktion. Gemensamt för oss alla är att vi måste tänka långsiktigt och värna om vår framtid. Det vi bygger överlever oss själva. Därför måste vi fundera över hur nästa generation vill leva och hur klimatförändringarna påverkar deras vardag.

Stadsarkitekten ansvarar för att det finns riktlinjer och visioner, har ett långsiktigt helhetsperspektiv och tar hänsyn till Östhammars kommuns kulturhistoria, karaktär och själ. En stadsarkitekt är utbildad och har kompetens för att planera in samspel och harmoni i det offentliga rummet, förandet av vår gemensamma fysiska miljö samt vet hur delarna i kommunen bör hållas samman och harmoniera med varandra. Dessutom arbetar stadsarkitekten med omsorg om människa och miljö, vilket omfattar nära dialog med medborgarna i kommunen.

Därför yrkar jag:

- **att** Östhammars kommun anställer en utbildad stadsarkitekt för att tillgodose kommunens karaktär och kulturhistoria

Åsa Lindstrand (-)

Bygg- och miljönämnden

Kommunstyrelsen

BMN-2018-2587

§ 118. Motion om att anställa en Stadsarkitekt

Yttrande

Förvaltningen har valt att prioritera resurser och verksamhet på det sätt de beskrivs i yttrandet. Nämnden har förtroende för detta och ställer sig därför bakom både verksamhetsinriktning och resursbedömningen.

I tillägg till detta vill nämnden förstärka att det är tillgången till kompetensen och inte titeln, som är viktigast. Att ha en kunskap spridd på flera medarbetare och chefer är en viktig prioritering – inte minst sett mot bakgrund till den höga personalomsättning som verksamheten belastas med.

Att avslå förslaget i motionen blir därför en given slutsats från bygg- och miljönämnden.

Samhällsbyggnadsförvaltningen har idag både utbildning och kompetens att arbeta strategiskt långsiktigt med kommunens karaktär och kulturvärden. Samtidigt ser vi behov av att ytterligare utveckla fördjupade styrdokument och externa samarbeten för att stärka upp förutsättningarna att tillvarata kommunens attraktivitet och unika värden.

En stadsarkitekt hade kunnat förstärka enheten. Det är sannolikt så. Samtidigt bedömer vi att den resursfördelning vi gjort idag är den som är mest relevant utifrån de behov vi ser på kort och lång sikt.

För att skapa långsiktig hållbar utveckling arbetar Östhammars kommun med att stärka vårt arbetssätt, våra samarbeten och den dokumentation som beskriver hur vi genom bland annat gestaltning vill utveckla och tillvarata våra kulturmiljöer.

Ärendebeskrivning

I en motion yrkar Åsa Lindstrand att kommunen anställer en utbildad stadsarkitekt*) för att tillgodose kommunens karaktär och kulturhistoria.

Med 1931 års stadsplanelag blev det föreskrivet att varje kommun ska ha en stadsarkitekt och 1947 års byggnadslag satte därtill upp ett antal kompetenskrav. Plan- och bygglagen har sedan dess gett kommunerna friare tyglar och stadgar, endast att byggnadsnämnden ska biträdas av minst en person med arkitektutbildning. Mer om kraven kopplade till byggnadsnämndens förvaltning står att läsa på Boverkets hemsida (<https://www.boverket.se/sv/PBL-kunskapsbanken/planering/detaljplan/roller-och-ansvar/byggnadsnamnden/byggnadsnamndens-forvaltning/>)

Bygg- och miljönämnden

Forts. § 118

Östhammars kommun har sedan 1 januari en planenhet med en planchef, 2-3 planarkitekter, en GIS-projektledare (avslutas i år) och en GIS-tekniker, en miljöskunnig samt 2-3 översiktsplanerare/mark- och exploateringssamordnare (tillfälligt externt finansierad). På vår byggenhet har vi också en bygglovschef med en byggnadsingenjörsexamen med inriktning arkitektur.

Östhammars kommun är en attraktiv kommun – inte minst för besökare och inte minst tack vare sin kulturmiljö/sina kulturmiljöer.

Precis som många andra kommuner i tillväxtregioner har Östhammars kommun skäl att vara observant, så att unika värden tillvaratas när samhället utvecklas.

Det finns ofta åsikter om vad som upplevs attraktivt och kanske t.o.m. unikt när det kommer till gestaltning och arkitektur. För att undvika att förutsättningar för framtida exploateringar riskerar att bli föremål för subjektivt och personbundet tyckande har flera kommuner valt att arbeta med fördjupande styrdokument (till exempel, vägledande översiktsplan, ett kulturmiljöprogram/gestaltningssprogram etc.). Dokumenten vägleder dels kommunala tjänstemän i plan- och bygglovssidan, men fungerar även som signal till exploatörer och fastighetsutvecklare vartåt kommunen vill.

Den nya planenheten har rustats med den kompetens som bedöms är den verksamheten har behov av och resurser till för närvarande. Även om gruppen är ung, så bedöms den varken saknas formell behörighet eller förmåga att arbeta strategiskt med det som motionären lyfter fram.

Motionärens förslag lyfts dock på goda grunder. Vi behöver utveckla vårt arbetssätt när det kommer till gestaltning och kulturmiljöutveckling. Det är också vår ambition att göra det. Att arbeta med fördjupande styrdokument i kombination med extern specialistkompetens och nära samarbeten med våra grannkommuner är den väg vi valt och planerar att utveckla ytterligare.

Vi har inte alla dokument på plats idag eller kanske inte ens imorgon, men verksamheten tar hela tiden steg i rätt riktning. I skrivande stund är det arbetet med vår översiktsplan, som vi valt att prioritera.

Reservation

Lars O. Holmgren(BOA), Martin Karlsson(KD), Anders Kjellgren(M) och Mikael Myhrberg(SD) reserverar sig mot yttrandet till förmån för Lars O. Holmgrens yrkade.

Yrkande

Lars O. Holmgren(BOA), yrkar återremiss, med motiveringen; nämnden ställer sig positiv till motionen, med tillägget att stadsarkitekten skall vara en del av ledningsstaben, d.v.s. ej anställd av BMN. Detta för att tydliggöra att det här är snarast en strategisk funktion, som även ska vara överställd alla kommunens verksamheter, för att

Bygg- och miljönämnden

Forts. § 18

därigenom betona vikten av att kommunen i framtiden mer konsekvent utvecklar och bevarar våra känsliga stadsmiljöer, sett i ett helhetsperspektiv.

Propositionsordning

Ordförande ställer proposition på om ärendet återremitteras eller avgörs idag och finner att ärendet avgörs idag.

Ordföranden ställer proposition på arbetsutskottets förslag och Lars O. Holmgrens(BOA) förslag om återremiss, och finner att bygg- och miljönämnden beslutar bifalla arbetsutskottets förslag.

**) Rollen som stadsarkitekt kan beskrivas som en strateg, som bland annat samordnar och förenar kommunens övergripande kompetens i frågor om offentliga miljöer och bebyggelse ur ett arkitektoniskt perspektiv. I rollen ingår också att främja arkitektens roll och betydelse vid attraktivt och hållbart byggande inom kommunen utifrån översiktsplanens intentioner.*
